

CA02ES

774002

L'eocè del Coll Roig

Situació

Municipi:

Palma

Coordenades
UTM

X: 493640

(31N ETRS89):

Y: 4332033

Dificultat i durada

1 h

Accés

L'accés a aquest LIG està prohibit sense els permisos pertinents del Parc Nacional. Per terra és un accés difícil, ja que és camp a través.

Interès principal

Estratigràfic

Interès secundari

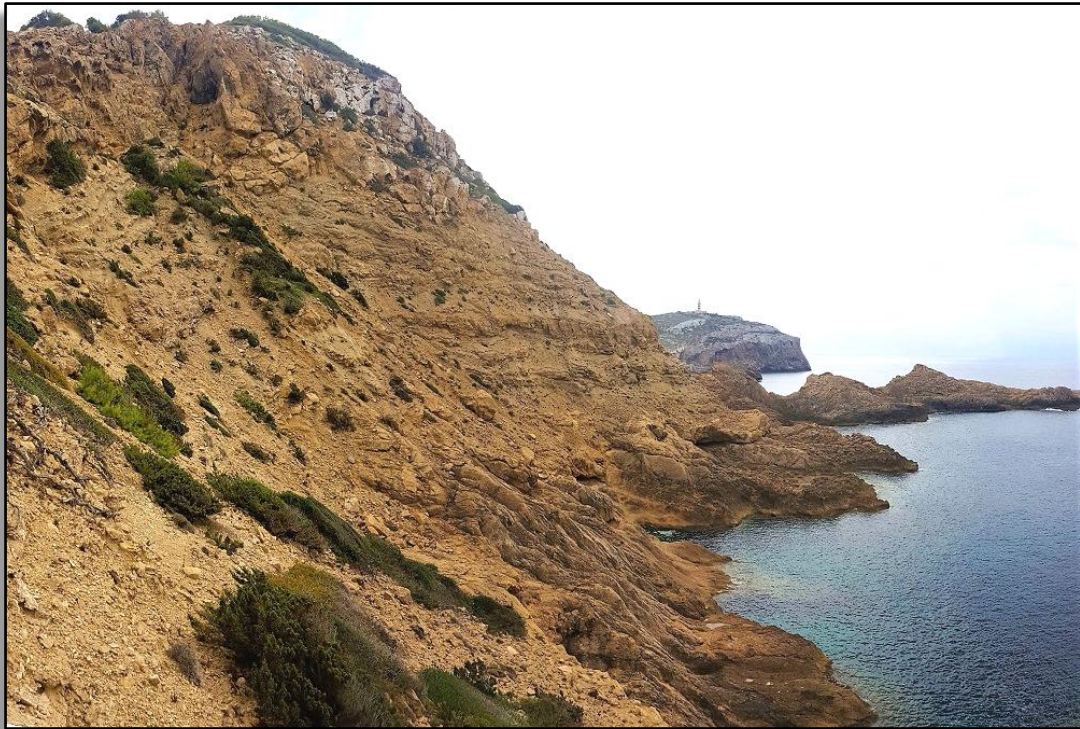
Paleontològic

Encara que és rica, a la història geològica de les Balears li falten, almenys aparentment, alguns capítols.

L'absència més important correspon a les roques pertanyents a l'època del paleocè (65-56 Ma), mai trobades a la regió, probablement destruïdes per processos erosius posteriors a la seva sedimentació. De la mateixa manera, a l'eocè (56-34 Ma) li falta la part basal.

Per aquesta raó, les roques més antigues de l'arxipèlag corresponents al cenozoic són de l'eocè mitjà, amb aproximadament 45 Ma. El Coll Roig és, en molts d'aspectes, el millor jaciment conegut d'aquest interval.

Geològicament es tracta d'una successió estratigràfica de diverses desenes de metres de sediments de color ocre groguenc que es varen dipositar en un medi d'aigües superficials, uns 20 Ma abans de la formació de les Balears. Avui dia conformen un penya-segat al sud-oest de Cabrera.

Panoràmica del iaciment de l'eocè del Coll Roig

Dels nombrosos fòssils que es poden observar al llarg d'aquesta seqüència el més destacat és, sense cap dubte, el nummulit (terme català derivat de *Nummulites*, 'moneda de pedra').

Es tracta, encara que costi de creure per la seva mida, d'organismes unicel·lulars. De fet, són un dels éssers unicel·lulars coneguts més grans de la història del planeta, amb mides que poden superar 10 cm, encara que els més grossos en aquesta localitat no sobrepassen els 4 cm.

Els nummulits són organismes foraminífers, un tipus de protozou amb la paret cel·lular a manera de closca que habita les mars de tot el món, i la major part de les espècies conegudes del qual són de mida microscòpica. Tenen una closca de forma lenticular disposada en forma d'espiral segmentada. Malgrat l'àmplia distribució actual dels foraminífers, la família a la qual pertanyen aquests fòssils gegants es va extingir fa més de 30 Ma.

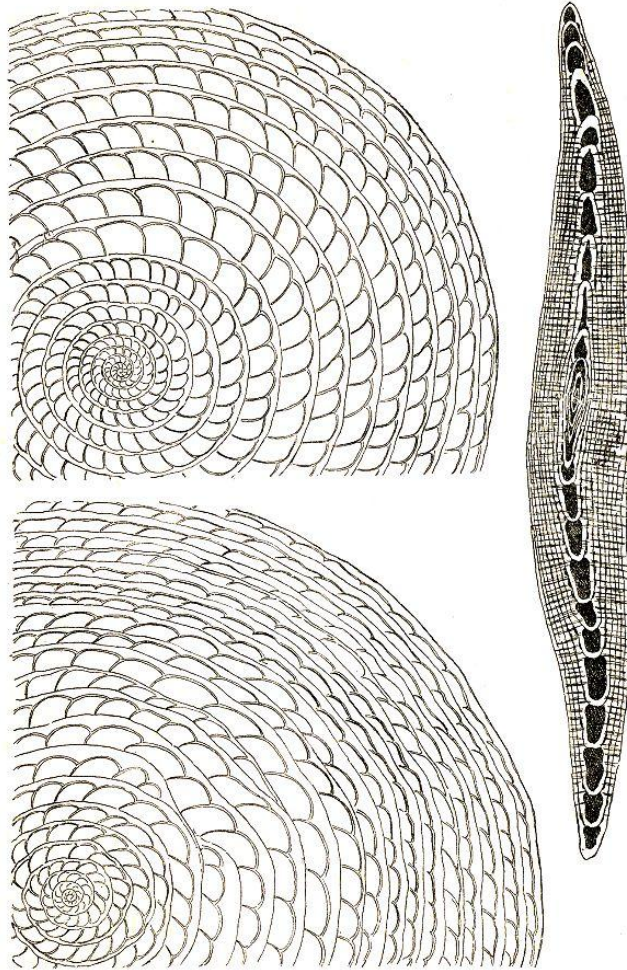
Durant l'eocè varen ser tan abundants que han arribat a formar dipòsits amb incomptables milions d'exemplars. Tant és així, que formen literalment les roques de les grans piràmides d'Egipte o les de la catedral de Girona (per posar un exemple nacional). Així mateix, els penya-segats del Coll Roig estan formats gairebé exclusivament per nummulits.

En el Coll Roig és possible veure diverses espècies de nummulits. No obstant això, dins la mateixa espècie es poden veure exemplars de gran mida, similars a monedes, i de petita mida, similars a lleties.

Això és a causa que en reproduir-se alternen la reproducció sexual, produïda pels individus petits, anomenats microsfèrics, i l'asexual, produïda pels individus grossos, anomenats megalosfèrics.

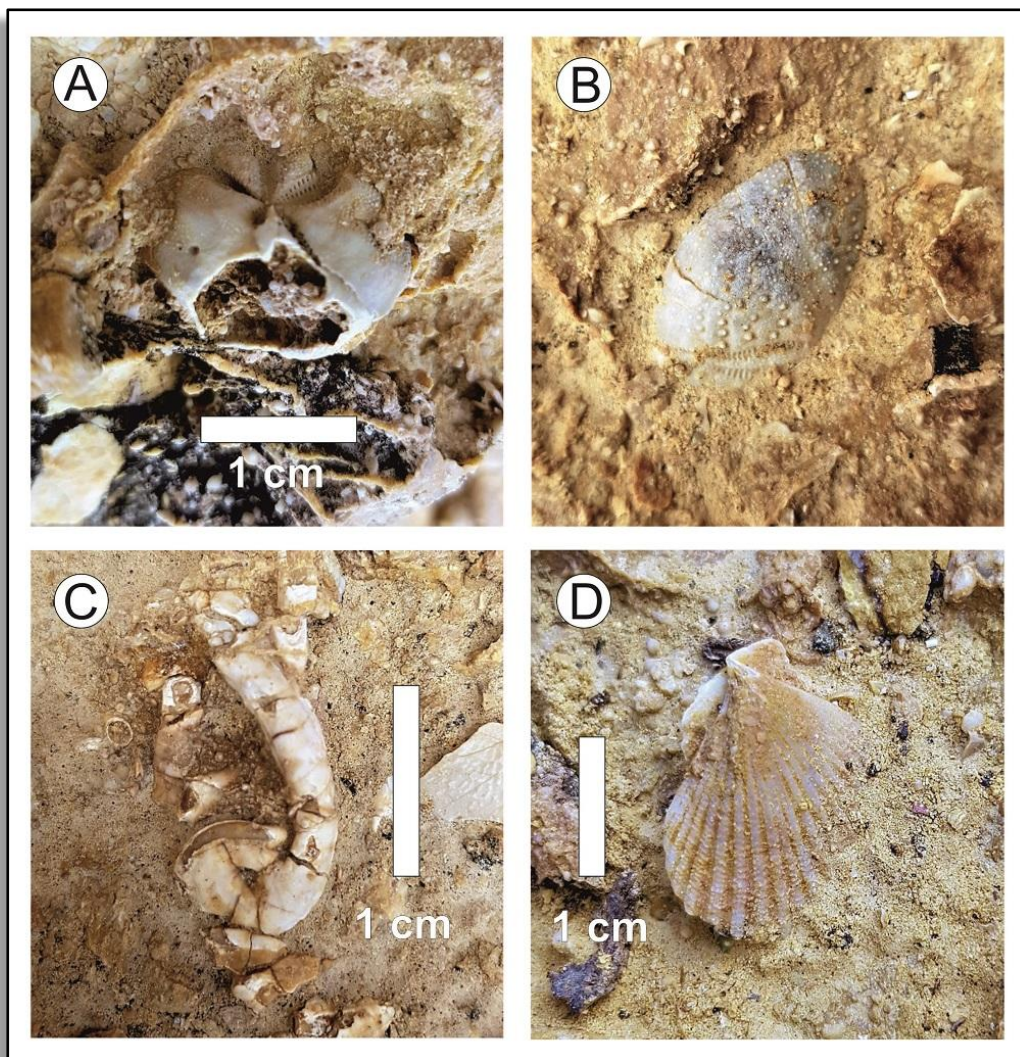
Detall dels dipòsits de nummulits que mostra la presència de diverses espècies i de formes microsfèriques i megalosfèriques

Estructura interna d'un nummulit (extret de Colom, 1975).

Altres fòssils rellevants d'aquests fons poc profunds són els eriçons de mar, en concret algunes espècies que habitaven fons sorrencs cavant galeries a la recerca d'aliment. Aquests eriçons, anomenats genèricament infàunics, continuen vivint a moltes mars del món, si bé les espècies concretes que es troben a l'eocè són totes extintes.

De manera molt més puntual, és possible veure-hi coralls solitaris, mol·luscos bivalves i serpulíds (cucs que construeixen tubs calcaris en els quals habiten).

Alguns dels fòssils representatius presents al Coll Roig. A i B: Eriçons infàunics. C: Serpúlids. D: Mol·lusc bivalve.

Per a saber-ne més

RAMOS, E., 1993. El Paleogen. A: Alcover, J. A.; Ballesteros, E.; Fornós, J. *Història Natural de l'Arxipèlag de Cabrera*. CSIC-Monografies de la Societat d'Història Natural de Balears 2: 87-103.

COLOM, G., 1975. *Geologia de Mallorca*, 1. Diputació Provincial de Balears-Consejo Superior de Investigaciones Científicas. 297 p.

Recomanacions

Aquest LIG pertany a una zona restringida del Parc Nacional de Cabrera, per la qual cosa l'accés, tant per mar com per terra, està vetat sense els permisos corresponents.